

ถักทอสายใยแห่งความรัก ความเข้าใจในครอบครัว เสมือน สร้างกำแพงป้องกันยาเสพติด

โสภา (ซูพิกุลชัย) ชปิลามันน์

ราชบัณฑิต สำนักวรรณศาสตร์และการเมือง

ราชบัณฑิตยสถาน

คำสำคัญ : ความรักความเข้าใจในครอบครัว, ยาเสพติด

ภียยาเสพติด ต้องยอมรับว่า ปัญหายาเสพติดเป็นภัยอันตรายใหญ่หลวงที่กำลังคุกคามสังคมไทยอยู่ปัจจุบัน เป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลกระทบต่อบุคคล ต่อครอบครัว ต่อชุมชน ต่อสังคม อีกทั้งยังเป็นปัญหาระดับประเทศและระดับโลกด้วย. รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาเสพติดถึงกับระบุเป็นนโยบายเร่งด่วน เห็นได้จากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภาในวันจันทร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ไว้ตอนหนึ่งความว่า.... “รัฐบาลจะเร่งรัดดำเนินการเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายใต้กรอบนโยบายระยะเร่งด่วน โดยหลักการป้องกันนำหน้าการปราบปราม...”.

ถือได้ว่าเป็นการ “เกาตรงจุดที่คัน” คือใช้มาตรการป้องกันไว้ดีกว่าที่จะมานั่งแก้ไขกันภายหลังหรือ “ฉัวหายแล้วล้อมคอก” อันเป็นการแก้

เอกลักษณะทางลบอย่างหนึ่งในสังคมไทย. กลุ่มเป้าหมายที่น่าห่วงใยสำหรับการติดยาเสพติดนั้นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเยาวชนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นระยะต้น (อายุประมาณ ๑๓-๑๕ ปี) คาบเกี่ยวถึงวัยรุ่นระยะกลาง (อายุประมาณ ๑๖-๑๘ ปี) เป็นวัยที่เด็กยังต้องการความรัก ความอบอุ่น ต้องการความใกล้ชิด และความเข้าใจจากพ่อแม่เป็นอย่างมาก. ทั้งนี้เพราะในช่วงอายุดังกล่าว ปัญหาตามวัยที่เด็กในวัยนี้ต้องเผชิญ คือ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็วเพื่อเตรียมเข้าสู่วัยรุ่นระยะกลาง ซึ่งถือเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญวัยหนึ่งในชีวิตมนุษย์, เป็นวัยที่เพื่อนเข้ามามีอิทธิพลอย่างยิ่ง, และชอบการทดลอง. อารมณ์ของเด็กจะแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา น้อยใจง่าย เสียใจง่าย โกรธง่ายหายเร็ว เป็นวัยพายุบูแคมต้องการความรักความ

เข้าใจจากพ่อแม่ ต้องการคำปรึกษาจากพ่อแม่. หากพ่อแม่ไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก เข้าใจความต้องการของลูก และหรือไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับลูกยามลูกมีปัญหา ไม่ว่าจะปัญหาด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์แล้ว, เด็กจะหาทางออกด้วยการปรึกษาเพื่อน, เลียนแบบบุคคลที่เด็กชื่นชอบ บุคคลที่เด็กใกล้ชิดซึ่งเป็นใครก็ได้. ทั้งนี้เพราะเมื่อเด็กต้องเผชิญกับปัญหา และไม่มีใครช่วยผ่อนคลาย ไม่มีใครเข้าใจ ปรึกษากับใครไม่ได้, เด็กจะเกิดความรู้สึกเครียด ว่าวันในจิตใจอึดอัด กลุ้มใจ น้อยใจ. เมื่อมีเพื่อนหรือมีใครก็ตามมาให้คำแนะนำเพื่อให้ผ่อนคลายจากความเครียด หรือความวิตกกังวลที่เด็กกำลังเผชิญอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำชักชวน ให้ลองใช้สารเสพติดเพื่อคลายความทุกข์ ลืมทุกข์ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงจากความรู้สึกเครียดดังกล่าว, การชักชวน จึงเป็นตัวกระตุ้นอย่างแรงที่ทำให้เด็กเกิดความอยากที่จะทดลอง เพื่อนำไปสู่ความรู้สึกความเพลิดเพลิน และการ

ลึ้มความทุกข์นั้นๆ. ฉะนั้นครอบครัวจึงเป็นหน่วยสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยลดและหรือช่วยป้องกันให้เด็กห่างไกลจากการติดยาเสพติด หากครอบครัวให้ความรักความเข้าใจ ให้ความอบอุ่นให้การอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ให้กระบวนการเรียนทางสังคม เพื่อสร้างองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับดำรงชีวิตที่ปราศจากการพึ่งพาสารเสพติด อันได้แก่

- ๑. เป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง.
- ๒. รู้อะไรควร อะไรไม่ควร รู้ผิดชอบชั่วดี.
- ๓. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย.
- ๔. มีความรู้สึกที่เป็นบวกต่อตนเองและต่อผู้อื่น.
- ๕. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี.
- ๖. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์.
- ๗. ไม่มียึดมั่นถือมั่น ผ่อนปรนเป็นสามารถที่จะปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี.
- ๘. ยอมรับตนเอง ยอมรับข้อบกพร่องของตนเอง... ในเวลาเดียวกันครอบครัวจะเป็นตัวผลักดันนำเด็กสู่การทำความผิด สู่การตัดสินใจที่ผิดและติดยาเสพติด หากครอบครัวขาดการให้ความรัก ความอบอุ่น ความ

เข้าใจแก่เด็ก ขาดเวลาที่จะให้กับเด็ก ขาดความใกล้ชิด ขาดการให้การอบรมเลี้ยงดู ขาดการให้กระบวนการเรียนทางสังคมอันเป็นเสมือน “ภูมิคุ้มกันทางสังคม” ที่จะป้องกันให้เด็กห่างไกลจากการทำความผิดหรือติดยาเสพติด”.

เพราะฉะนั้น มาตรการป้องกันการติดยาเสพติดอันเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่รัฐควรให้ความสำคัญคือ รัฐจะต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่สำคัญยิ่งสถาบันหนึ่งของสังคมไทยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง, เพื่อให้สถาบันครอบครัวได้ดำเนินบทบาทและหน้าที่หลักที่สำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่จะมาเป็นกำลังที่สำคัญของสังคมและของประเทศชาติตามบทบาทและหน้าที่หลักของครอบครัว อันได้แก่

- ๑. เป็นแหล่งสร้างสรรค์สมาชิกใหม่ของสังคม ให้เติบโตขึ้นมาเป็น “คน” ที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต.
- ๒. ให้ความรักความอบอุ่นแก่สมาชิกในครอบครัว.
- ๓. ให้กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมตลอดถึงระเบียบของสังคม เพื่อให้สมาชิกใหม่

ในครอบครัวเติบโตขึ้นมาเป็นกำลังที่สำคัญของสังคมในอนาคต.

- ๔. ส่งเสริมความเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และด้านอารมณ์.
 - ๕. หล่อหลอม และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงามให้ลูก เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ด้วยดี.
 - ๖. ส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของครอบครัวทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม และความสัมพันธ์กัน ในระหว่างญาติมิตร.
 - ๗. กำหนดบทบาทและหน้าที่ให้กับสมาชิกใหม่ของครอบครัว ให้ได้รู้จักและปฏิบัติตามบทบาทที่ควรจะเป็น.
- เมื่อครอบครัวได้ดำเนินบทบาทหลักอย่างแท้จริงในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ หล่อหลอมเด็กให้เติบโตขึ้นมาเป็นเด็กดี มีความเชื่อมั่นในตัวเองรู้ผิดชอบชั่วดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี, แน่นนอนที่สุดปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นหนึ่งในวิกฤตสังคมที่น่าห่วงใยอย่างยิ่งในสังคมไทยปัจจุบันจะลดลงได้อย่างแน่นอน.